

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Α΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Η ιδέα της συγγραφής του βιβλίου στον Καρλ Ονορέ γεννήθηκε μετά τη συμμετοχή του σε τουρνουά χόκεϊ, σε ηλικία 48 ετών και τη διαπίστωση ότι ήταν ο μεγαλύτερος από τους αντιπάλους του. Το περιεχόμενό του αφορά τα γεράματα και καλεί την κοινωνία να αντιδράσει στα στερεότυπα και τις διακρίσεις για την ηλικία.

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Η εισαγωγή στο Κείμενο 1 δεν περιορίζεται στην έκταση της πρώτης παραγράφου, όπως παρατηρούμε συνήθως, αλλά επεκτείνεται και στη δεύτερη παράγραφο. Ο λόγος είναι ότι ο αρθρογράφος επιλέγει στην πρώτη παράγραφο να αναφέρει ένα περιστατικό που συνέβη στον Καρλ Ονορέ (πριν τρία χρόνια... δυσάρεστη εμπειρία), το οποίο χαρακτηρίζει ως δυσάρεστη εμπειρία και εξηγεί στη δεύτερη παράγραφο. Επομένως, ανάμεσα στις δύο παραγράφους υπάρχει η κοινή αναφορά στο περιστατικό που αποτελεί την αφορμή για τον προβληματισμό. Αυτός αναδεικνύεται με τα ερωτήματα που έθεσε ο Καρλ Ονορέ (Τα γεράματα θα ήταν άραγε τόσο κακά όσο έλεγαν όλοι; Μήπως το μόνο που είχε να περιμένει πια ήταν η εξασθένιση και ο θάνατος;), ερωτήματα στα οποία απαντά με το βιβλίο του και συνιστούν το θεματικό κέντρο του Κειμένου. Επομένως, η εισαγωγή στο θέμα του κειμένου πραγματοποιείται στο τέλος της δεύτερης παραγράφου.

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

Δικαιολόγηση των εισαγωγικών:

- «Το μανιφέστο της χαρούμενης παιδικής ηλικίας» (1^η παράγραφος): Τίτλος βιβλίου
- «το φοβερό βάρος του αριθμού» (2^η παράγραφος): Λόγια τρίτου
- «γεράματα» (4^η παράγραφος): όρος
- «χρυσή εποχή» (4^η παράγραφος): μεταφορική χρήση της γλώσσας (σχόλιο επιδοκίμασίας)
- «κουτί των γηρατειών» (5^η παράγραφος): μεταφορική χρήση της γλώσσας (σχόλιο αποστροφής)

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Ο Ν. Καζαντζάκης με γλαφυρό τρόπο περιγράφει την αγάπη και την τρυφερότητα που του ξυπνούν οι αναμνήσεις των παιδικών του χρόνων για τη μητέρα του. Μια γυναίκα που της δίνει θέση αγγελική, που μύριζε γαζία γι' αυτό και «το καναρίνι, μέσα από το κλουβί του...σήκωνε το λαιμό και κελαηδούσε μεθυσμένο, ευχαριστημένο...». Η παιδική του ψυχή φοβάται την απώλεια αυτής της αγάπης που είναι αποτυπωμένη σε κάθε πράξη της μητέρας του για αυτόν. Η αγάπη αυτή είναι άρρηκτα δεμένη με τη φύση («Η μητέρα μου, η γαζία, το καναρίνι, έχουν σμίξει αχώριστα, αθάνατα μέσα στο μυαλό μου»), καθώς αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της ύπαρξής του και αναβιώνει σε κάθε μυρωδιά ή κελάδημα («η μητέρα μου και να σμίξει με τη μυρωδιά τούτη και με το κελάδημα του καναρινιού»).

Θετικά αξιολογείται η προσωπική ανταπόκριση του/της μαθητή/-τριας στο κείμενο που διάβασε. Ο/η μαθητής/-τρια μπορεί να εκφράσει τα συναισθήματα και τις σκέψεις του/της, ανάλογα με την προσωπική τοποθέτηση που έχει στο απόσπασμα και την εντύπωση που του/της προκαλεί η στενή συναισθηματική σχέση μητέρας – παιδιού.